

Lublin, 07.07.2020 r.

**Pani
Gabriela Morawska-Stanecka
Wicemarszałek Senatu**

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na Pani pismo z dnia 25.06.2020 r., znak: BPS/043-12-381/20, (wpływ do tut. Urzędu 01.07.2020 r.), przekazujące oświadczenie złożone przez Pana Senatora Ryszarda Majera na 12. posiedzeniu Senatu w dniu 18.06.2020 r., informuję co następuje.

Zgodnie z art. 54-56 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz.1507 ze zm.) osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej (...). Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

1. Osób w podeszłym wieku.
2. Osób przewlekle somatycznie chorych.
3. Osób przewlekle psychicznie chorych.
4. Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.
5. Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.
6. Osób niepełnosprawnych fizycznie.
7. Osób uzależnionych od alkoholu.

Natomiast placówki zapewniające całodobową opiekę funkcjonują na podstawie art. 67-69 ustawy o pomocy społecznej i są prowadzone zazwyczaj jednocześnie dla trzech typów osób: niepełnosprawnych, przewlekle chorych i w podeszłym wieku. Placówki te obowiązują wymagania nieco mniejsze niż domy pomocy społecznej. Świadczone są w nich przez całą dobę usługi opiekuńcze i bytowe w oparciu o umowę o świadczenie usług w placówce. Sposób świadczenia usług powinien uwzględniać stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby

i możliwości osoby przebywającej w placówce, a także prawa człowieka, w tym w szczególności prawo do godności, wolności, intymności i poczucia bezpieczeństwa.

W województwie lubelskim w latach 2016-2019 funkcjonowały 44 domy pomocy społecznej, (z tego 19 przeznaczonych było dla osób w podeszłym wieku) oraz 18 placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Wszystkie domy pomocy społecznej podlegają bieżącemu nadzorowi i kontroli Wojewody Lubelskiego, a placówki całodobowej opieki - kontroli. Czynności kontrolne w tych podmiotach prowadzone są z upoważnienia Wojewody Lubelskiego przez inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, posiadających kwalifikacje, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, ze zm.).

W latach 2016-2019 przeprowadzono łącznie 44 kontrole w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku i placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, z tego: 16 kontroli w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku i 28 kontroli w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W trakcie kontroli w domach pomocy społecznej przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W zakresie prawnym i administracyjnym:

- nieaktualne zapisy w dokumentach regulujących funkcjonowanie domów pomocy społecznej - statutach i regulaminach organizacyjnych.

W zakresie spełniania standardów:

- potrzeba dostosowania domu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W zakresie zatrudniania pracowników:

- brak zapewnienia odpowiedniej liczby pracowników wykonujących pracę w porze nocnej.

W zakresie bezpieczeństwa mieszkańców:

- brak lub niewystarczające procedury mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców (w tym: brak procedury stosowania przymusu bezpośredniego, uchybienia w zakresie zapewnienia bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych).

Wydano 4 zalecenia pokontrolne, nie zawiadamiano innych organów.

W trakcie kontroli w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W zakresie administracyjnym:

- przyjmowanie do placówki mieszkańców ponad liczbę miejsc ustaloną w zezwoleniu Wojewody Lubelskiego.

W zakresie prowadzonej dokumentacji osób przebywających w placówce

- niekompletna dokumentacja osób przebywających w placówce w teczkach akt osobowych mieszkańców,

- brak ewidencji przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki.

W zakresie spełniania standardów:

- braki w wyposażeniu pokoi mieszkalnych,
- potrzeba dostosowania domu do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- niewystarczające zatrudnienie personelu, co skutkowało brakiem zapewnienia mieszkańcom opieki adekwatnej do ich potrzeb i stanu zdrowia oraz gwarantującej bezpieczeństwo,
- niezapewnianie mieszkańcom racjonalnego i zbilansowanego wyżywienia dostosowanego do ich potrzeb oraz nieprzestrzeganie pory wydawania posiłków określonych w przepisach.

W zakresie realizacji obowiązku informacyjnego:

- nie umieszczono na tablicy ogłoszeń znajdującej się w widocznym miejscu w budynku, informacji dotyczących: zakresu działalności prowadzonej w placówce oraz podmiotu prowadzącego placówkę, w tym informacje o siedzibie lub miejscu zamieszkania podmiotu,
- nie umieszczono w widocznym miejscu na budynku, w którym prowadzona jest placówka, tablicy informacyjnej, zawierającej informację o rodzaju posiadanego zezwolenia Wojewody Lubelskiego oraz numer wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Wydano 8 zaleceń pokontrolnych, nie zawiadamiano innych organów.

W toku postępowania kontrolnego w latach 2016-2019 nie stwierdzono przypadków opisanych w art. 57 a oraz 67 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. cofnięcia zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej lub placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku i wykreślenia domu/placówki z rejestru domów pomocy społecznej lub placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, z powodu nie spełniania warunków lub standardów określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Na podstawie zrealizowanych kontroli, moje służby nie zgłaszały do chwili obecnej potrzeby nowelizacji obowiązujących przepisów prawnych, dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej i placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Niejednokrotnie natomiast sygnalizowano Ministerstwu Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej konieczność zmian przepisów w zakresie wymierzania kar za prowadzenie bez zezwolenia wojewody placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Wojewoda Lubelski

/-/

Lech Sprawka

/podpisano elektronicznie/